

Svar på interpellation (2016:59) av Börje Häggman (M) om arbetsgivarnas sjuklöneansvar

Börje Häggman (M) ställer följande frågor till mig:

1. Anser borgarrådet att förslaget är gynnsamt för personer med svag ställning på arbetsmarknaden?
2. Vilka åtgärder avser borgarrådet vidta för att säkerställa att personer med svag ställning på arbetsmarknaden inte blir ”oanställbara” på grund av regeringens förslag?
3. Hur säkerställer man att det inte blir en selektering vid rekrytering om förslaget införs?
4. Vilka konsekvenser bedömer borgarrådet att förslaget om sjuklöneansvar kommer att få för Stockholms småföretagare?
5. Vilka konsekvenser bedömer borgarrådet att ett försämrat företagsklimat i Stockholm får för jobb och sysselsättning i staden?

Stockholm har en stark arbetsmarknad. I en ny prognos från Arbetsförmedlingen väntas Stockholms län ha landets starkaste sysselsättningstillväxt år 2016. Arbetslösheten har vissa månader under året legat under sex procent, vilket den inte gjort sedan innan finanskrisen 2008. Bostadsbyggandet är rekordhøgt, vilket gynnar företagens framtida rekryteringsmöjligheter. Sysselsättningen uppgår till 75 procent av den arbetsföra befolkningen och 1200 företag startades i oktober månad. För att säkra företagens rekryteringsbehov har vi gjort det möjligt för alla i Stockholm som är behöriga att studera på Komvux. Vi har startat två nya Jobbtorg och utökad platserna inom Stockholmsjobben och sommarjobben till unga.

Trots denna positiva utveckling på arbetsmarknaden i Stockholm såväl som nationellt har sjukskrivningarna i Sverige ökat under flera år, och Stockholm är tyvärr inget undantag från den trenden. I april 2016 presenterade socialförsäkringsminister Annika Strandhäll regeringens planer på att öka arbetsgivarnas sjuklöneansvar för de långtidssjukskrivna, så kallad hälsovaxling. Förslaget som presenterades innebar att arbetsgivarna skulle betala 25 procent av kostnaden för sjukskrivningar som är längre än 90 dagar långa.

Bakgrunden till förslaget var förutom de senaste årens ökande sjukskrivningstal att prognoserna pekade åt fel håll. Kostnaderna för sjukskrivningarna beräknades öka ytterligare, från 36,6 miljarder 2015 till 49,3 miljarder år 2020. En stor andel av ohälsan är sprungen ur brister i

den organisatoriska och sociala arbetsmiljön på arbetsplatserna vilket gör de anställda sjuka. Enligt arbetsmiljöverket ökade anmälningarna om arbetsrelaterad ohälsa med drygt 70 procent mellan 2010 och 2016. Det innebär en dramatisk ökning av sjukskrivningar på grund av för hög arbetstakt, bristande återhämtning, dåliga relationer på arbetet och kränkande behandling.

Syftet med förslaget om hälsoväxling var att minska sjukskrivningstalen. Detta är fortfarande en viktig politisk prioritet på både statlig, regional och kommunal nivå från mitt partis sida. Långtidssjukskrivningar är ett stort slöseri både för arbetsmarknaden och för de drabbade individerna, i synnerhet om ohälsan beror på dåliga förhållanden på arbetsplatserna. I förslaget ingick dock undantag för vissa grupper samt ett fribelopp på 33 500 kronor per år för småföretag, vilket motsvarar kostnaden för en sjukskriven anställd under ett år. För att ytterligare se till att småföretag inte skulle drabbas för hårt ingick en generell sänkning av arbetsgivaravgiften på 0,16 procentenheter.

Dock inkluderade förslaget möjligheten för arbetsmarknadens parter att undvika det utökade sjuklöneansvaret om de föreslog ändringar som kunde antas ha motsvarande effekt på sjuktagen som förslaget om hälsoväxling. Arbetsmarknadens parter presenterade också en rad förslag som gjorde att regeringen backade från förslaget, med förväntningar om att åtgärderna ska ge resultat. Remissinstansers invändningar om bland annat osäkerheten för arbetsgivarna gällande anställdas kostnader var också en anledning till att förslaget drogs tillbaka.

Det gäller nu att arbetsmarknadens parter aktivt jobbar för att förbättra arbetstagarnas arbetsrelaterade ohälsa och att åtgärderna ger effekt. Även på kommunal nivå måste vi fortsätta arbeta aktivt för att sjukskrivningstalen ska gå ner. På Jobbtorgen får personer med försörjningsstöd hjälp att matchas till hållbara anställningar utifrån individuell förmåga och behov. Vi har också nyligen startat ett samordningsförbund där insatser från staden, landstinget, arbetsförmedlingen och försäkringskassan ska koordineras för att hjälpa personer med komplex problematik. Det är min bestämda övertygelse att vi måste samverka och inte bygga stuprör för att sjuktagen ska gå ner. För att bygga en human arbetsmarknad och ett hållbart arbetsliv krävs krafttag på alla politiska nivåer. Så bygger vi framtidens arbetsmarknad och en stad för alla.

Stockholm den 9 december 2016

Emilia Bjuggren